

Kələsi Kaane Pəli Alaa Falan Naxan Nasiga Kələsi Kaane Ma

Yesu a xəraan Pəli kitabu yireni ito rasiga dənkeleleya muxune nan ma naxanye yi dəxi Kələsi taani. Pəli singe xa mi kawandin ba e xa, koni a e fe kolon nən Romi taani, a yi kasoon na dənaxan yi. Alaa Nii Sarıjanxin yi kawandina nde fi Pəli ma Kələsi kaane xa e nun dənkeleleya muxune birin xa naxanye dunuya yi.

Kələsi taan yi Efəsi taan sogeteden binna nin fə kilo kəmə firin yate. A luxi alo Pəli mi siga na mumə. A fəxərabirana nde, Epafirasi nan siga na, Kələsi kaan nan yi Epafirasi ra, naxan singe sa Yesu a fe Xibaru Fajin nali na taani (Kələsi kaane sora 1.7 nun sora 4.12).

Pəli yi kasoon na waxatin naxan yi, yanyina nde Romi taani, Epafirasi yi fa a fala a xa a Kələsi kaane bata kunfa dina gbətəne xaranna xən. Muxu gbətəne bata sa xaranna ti Kələsi kaane xa, e naxa fa fala a xa i wama Ala kolon feni, xa i wama kisi feni, fə i xa sənbə gbətəne nan batu, i yi so namun fena nde yi, alo banxulanna nun donse donna tənne nun minseene tənne. E to Pəli rakolon na feene ma, mafurən a yi Kitabun yireni ito səbə Kələsi kaane ma, alogo a xa a fala e xa fa fala Ala kisin naxan fima, na sətə a Muxu Sugandixin Yesu nan xən naxan kamalixi. A yi kədin so Tikiko nun Onesimo yii siga e ma (sora 4.7,9).

A yelin xənbini xəntənna tiyə e nun wali fajı kolonna Ala xa (sora 1.1-14), Kitabun yire singen

Yesu a mangayaan nan ma fe falama. A naxa, fa fala Yesu sənbən gbo jinanne birin xa, a Yesu nan keden findixi Alaa falan Xibaru Fajin kanna ra (sora 1.15 han sora 2.3). Pəli yi falan ti Kələsi kaane xa lan tantanna fe ma muxuna ndee naxan ligama e konni (sora 2.4-25). Dənxən na, a e kawandi lan e kewanle ma e lan e xa naxan liga Alaa Muxu Sugandixin xən, dənkəleya kəndəni (sora 3.1 han sora 4.6).

A rajanni, a falana nde səbə a kolon muxune ma a yi a rajanna səbə a yətə yiin na, a falani so (sora 4.7-18). Kitabun yireni ito Alaa Muxu Sugandixin tiden yəbama nxu xa ki fajı.

¹ N tan Pəli, naxan findixi Yesu Alaa Muxu Sugandixina xəraan na Ala sagoon xən ma, n tan nun en ngaxakedenna Timtə nan kədini ito səbəxi,

² siga ngaxakeden sarıjanxine ma naxanye təgəndiyaxi Alaa Muxu Sugandixin ma Kələsi taani.

En Fafe Ala xa hinanna nun bəjəx xunbenla fi ε ma.

Barika birana Ala maxandideni

³ Nxu nəma Ala maxandima ε xa, nxu barikan birama Ala xa ε fe ra waxatin birin, en Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixin fafe.

⁴ Amasətə nxu bata ε dənkəleyana fe mə lan Alaa Muxu Sugandixina Yesu a fe ma e nun ε a yama sarijanxin xanuxi kii naxan yi.

⁵ Nanara, ε dənkəleyaan nun ε xanuntenyaan xunna tixi na yigin nan na naxan namaraxi ε xa ariyanna yi. ε bata na yigin kolon Xibaru Fajin gbee jəndi falana ε li waxatin naxan yi.

6 Xibaru Fajini ito bata fa ε ma alo a fama dunuŋa birin ma kii naxan yi. A fama nən barakan na, a yiriwa. A na kiin fan yi ε tagi xabu ε nəndin mε ləxəni, ε yi Ala hinanna kolon.

7 Epafirasi nan ε tan xaranxi, en nafan wa-like bodena, naxan findixi ε tan xa Alaa Muxu Sugandixina xəra təgəndiyaxin na.

8 A tan nan a falaxi nxu xa, Alaa Nii Sarıjanxin xanuntenyaan fixi ε ma kii naxan yi.

9 Na nan a toxi, xabu nxu na mε ləxəni, nxu Ala maxandima ε xa tun! Nxu mafanna tima alogo ε xa kamali Ala sagoon kolonni e nun fekolonna nun xaxilimayaan birin Alaa Nii Sarıjanxin naxan fima.

10 Nayi, ε nəε sigan tiyε nən alo Marigin waxi a xən ma kii naxan yi, ε yi a kənən kiin birin yi. ε sabati ε kewali fajine xən ε yiriwa Ala kolonni.

11 Nxu mən Ala maxandima alogo ε xa sənbə gbeen sətə Ala gbee sənbə nərəxın xən ma, ε nə ε tunnafanjə, ε mən yi limaniya.

12 ε xa barikan bira Fafe Ala xa səwani bayo a tan nan a ligaxi ε yi ε gbee kəen sətə naxan kənənna mangayani yama sarıjanxin xa.

13 A tan bata en xunba dimin nəɔn bun ma, a en xali a rafan dii xəməna mangayani

14 naxan en xunba, a yi en yulubine xafari.

Alaa Muxu Sugandixina

15 Ala totaren maligan nan a Muxu Sugandixin na. A tan nan dii singen na daala birin yε.

16 Amasətə Ala bata seen birin da a tan barakani kore xənna nun bəxən ma, seen naxanye toma e nun naxanye mi toma, mangayane, kuntigine, nə

kanne, e nun sənbə kanne. Seen birin daxi a tan nan baraka yi a tan xa.

17 A yi na benun seen birin xa da. Sena ngaan masuxi a tan nan xən.

18 A tan nan dənkəleya yamaan xunna ra naxan luxi alo a fatina. A tan nan habadan muxu singe kelixin na sayani, alogo a xa findi yəeratiin na feen birin yi.

19 Amasətə a bata rafan Ala ma a xa a kəŋja kamalixin birin lu Yesu yi.

20 A mən bata tin, a xa e nun seen birin tagini tən naxan bəxən nun kore xənna ma a Muxu Sugandixin barakani. A wunla yi mini a faxa wudin ma alogo a xa bəŋə xunbenla fi en ma.

21 A fələni nun, ε yi makuya Ala ra pon! Ε yi ε yetə findi a yaxune ra ε miriyane nun ε kewali naxine xən.

22 Koni iki, a bata ε tagini tən a fati bəndəna sayaan xən ma, alogo a xa fa ε rasarıjanxin na a yetagi. Fe mi fa ε tan yi, a mi fa ε magima.

23 Koni, fə ε xa lu dənkəleyaan fari ken, alogo ε nama makuya Xibaru Fəjin yigin na ε naxan mexi naxan nalixi daala birin ma e nun n tan Pəli findi naxan wali muxu ra.

Pəli a wanla

24 Iki, n səwaxi n ma tərəne yi ε fe ra, bayo na tərəya dənxeñ naxanye luxi Alaa Muxu Sugandixina tərən na, n na dəfema nən n fati bəndəni dənkəleya yamaan xa naxan findixi a fatin na.

25 Ala nan n findixi dənkəleya yamana walikəñ na, a n xa Alaa fala kamalixin nali ε ma.

26 Wundon na a ra naxan yi luxunxi waxati danguxine yi muxun birin ma, koni iki a bata a yε makənən a yama sarijanxin xa.

27 Ala bata tin a siyane birin yi a wundo fe tilinxı mamirinxın kolon. Na wundon ni i ra: Alaa Muxu Sugandixin luma ε tan yi. Yigin na a ra, a ε xa nɔrɔ.

28 Nxu Muxu Sugandixina fe ralima muxun birin ma, nxu e kawandi, nxu yi e xaran fekolonna birin na alogo nxu xa fa muxun birin dεfexin na Alaa Muxu Sugandixin ma.

29 N walima a xɔdəxən na na feen nan ma. N na n səbə so a sənbə gbeeni naxan walima n yi fangan na.

2

1 N wama nən ε xa a kolon a n yεnge gbee sifan naxan yi ε xa e nun Layodise kaane e nun naxanye birin munma n gbindin to.

2 N yεngən soma e xa nən alogo e bɔnən xa limaniya, e findi gbindi kedenna ra xanuntenyani, e yi fekolonna kamalixin sətə xaxilimayani alogo e yi Alaa wundo feen kolon, Alaa Muxu Sugandixina,

3 dahamun fekolonna nun xaxinla birin luxunxi naxan yi.

4 Nba, n na a falama ε xa, alogo muxu yo nama ε mayenden fala naxuməne ra.

5 Bayo hali n gbindin mi ε fəma koni n xaxili ε xən. N səwaxi, n na a to sariyan naxan ε tagi e nun ε dənkəleya kendəna Alaa Muxu Sugandixin ma!

Nii nənən defexina Yesu yi

6 Nayi, bayo ε bata Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixin sətə, ε lu a tan yi.

⁷ Ε xa ε salenna bitin, ε sabati a tan yi. Ε sənbə so dənkəleyani alo e ε xaranxi kii naxan yi. Ε xa barikan bira Ala xa waxatin birin.

⁸ Ε a liga ε yeren ma. Nanara, muxu yo nama ε findi konyin na dunuja fala paxumene nun mayanfa feene xən, fata adamane namunne nun dunuja gele ma feene ra, naxanye mi kelixi Alaa Muxu Sugandixini.

⁹ Amasətə alaya kamalixin birin luxi Yesu fati bəndən nin.

¹⁰ Ε fan bata kamali a tan yi. A tan nan sənbəne nun nəəne birin xunna ra.

¹¹ Ε bata banxulan Yesu xən, muxune banxulan tiin mi naxan na, koni naxan muxune xərçyama fati bəndən nafan feene sənbən bun, Alaa Muxu Sugandixin naxan ligama.

¹² Amasətə ε rafu igeni waxatin naxan yi, ε nun Yesu bata maluxun ε bode xən ma. Ε mən bata keli sayani ε bode xən ma dənkəleyaan barakani Ala sənbən ma naxan a rakelixi sayani.

¹³ Ε faxaxin nan yi a ra nun ε hakəne fe ra e nun ε fati bəndən banxulantareyaan ma. Koni iki, Ala bata en hakəne mafelu, a ε nun Yesu niin bira ε yi ε bode xən ma.

¹⁴ Doli kədin naxan yitənxi en xili ma e nun tənna naxanye yi en halagima, a bata ne ba, a e jan, a e gbangban a faxa wudin fari.

¹⁵ Na kiini, Ala bata nə kanne nun sənbə kanne yəngə so seene ba e yii, a ti e yee ra dunuja yətagi alo muxu susine yəngəni, a nəən sətə e ma a sayaan barakani a faxa wudin ma.

¹⁶ Nanara, ε nama tin muxu yo xa ε kitə ε don-sena fe ra hanma ε minsena hanma sali ləxəna

nde, hanma kike nənən malanne, hanma Matabu Ləxəna fe ra.

¹⁷ Ne birin findixi fe famatəne nininna nan na naxanye yi fama, koni ɲəndin yetəen findixi Alaa Muxu Sugandixin nan na.

¹⁸ Ε nama tin, muxu yo xa ε yalagi wulen yetə magodoni e nun maleka batun xən. Na muxu sifana a kanbama a xiye toxine nan ma fe ra. A lugoxi waso fuun nan na a munadabayaan miriyani,

¹⁹ a ba Yesu yi. Anu, a tan nan luxi alo fati bəndən xunna. Yesu barakani fatin birin baloxi, a findi kedenna ra salen seene nun fasane xən, a yi gbo alo Ala waxi a xən ma kii naxan yi.

Xərəyana Yesu yi

²⁰ Xa ε nun Alaa Muxu Sugandixin bata faxa ε bode xən, a yi ε xərəya dunuŋa gele ma feene ma, nanfera nayı ε sigan tima alo dunuŋa gbee muxun nan ε tan na? Nanfera ε tinma e xa tən sifani itoe sa ε ma?

²¹ ε nama a tongo! ε nama a mato ε lənna ra! Yiin nama din a ra!

²² Ne findixi seene nan na naxanye ləma ayi e na rawali waxatin naxan yi. Ne findixi yamarine nun xaranne nan na fata muxune ra.

²³ Na yamarine maligaxi fekolonna nan na, fata e karahan batu kiin ma, e nun e yetə magodona, e nun e fati bəndən suxu kii xədəxəna, koni sənbə mi ne yi, e yi fati bəndən natane xuru.

3

Alaa kirana

¹ Bayo ε nun Alaa Muxu Sugandixin bata rakeli sayani, nayi ε xa ariyanna feene fen, Alaa Muxu Sugandixin dəxi Ala yiifanna ma dənaxan yi.

² ε xa ε miri ariyanna feene ma, ε nama ε miri dunuja feene ma.

³ Amasətə ε bata faxa, ε dunuja yi gidin luxunxi Alaa Muxu Sugandixini Ala xən.

⁴ Alaa Muxu Sugandixin na mini kənənni, a tan naxan ε rakisixi, ε fan minima nən a fəma a binyeni.

⁵ Nanara, dunuja fe kobin naxanye ε yi, ε xa ne yiiba: yanga suxuna, xəsi feene, kunfa ɲaxine, waxən fe ɲaxine, e nun miləntenyana, naxan findixi se batun na.

⁶ Sənna sifani itoe nan Ala xələn nafama fala suxutarene ma.

⁷ ε tan fan yətəen yi sigan tima na kii nin nun ε to yi ε dunuja yi gidin ligama e yi.

⁸ Koni iki, ε xa na feene birin yiiba: xələna, bəjə teena, ɲaxuna, konbina, e nun fala ɲaxin naxan minima ε də.

⁹ ε nama wulen fala ε bode xa amasətə ε bata muxuya fonna yiiba e nun a kəwanle.

¹⁰ ε mən bata muxuya nənen sətə naxan luma yitənje Ala kolonni han a findi a da muxun maligən na.

¹¹ Na dali nənəni, Girəkine nun Yahudiyane, banxulanne nun banxulantarene, xəjnəne nun xu-luntarene, konyine nun xərəne, ne birin keden Alaa Muxu Sugandixini, fangan naxan yi feen birin yi.

¹² Nanara, bayo Ala bata ε yəba, a ε findi a rafan yama sarijanxin na, ε xa kininkininna nun fanna

nun yetə magodon nun limaniyaan nun dijan tongo.

¹³ Ε xa dija ε bode xa, ε ε bode mafelu. Xa nde feen liga a lanfaan na, ε xa ε bode mafelu alo Marigin bata ε mafelu kii naxan yi.

¹⁴ Ε xa xanuntenyaan sa ne fari, naxan e birin dəfema.

¹⁵ Alaa Muxu Sugandixina bəjəe xunbenla xa yiriwa ε bəjəneni. Bayo Ala ε xilixi na nan xən, ε findi fati bəndə kedenna ra. Ε findi wali fajı kolonna ra.

¹⁶ Alaa Muxu Sugandixina falan xa lu ε yi, a naxunna birin yi, ε yi ε bode xaran, ε yi ε bode kawandi fekolonna birin yi, e nun Yaburi falane nun bətine nun Ala tantun sigi sarijanxine ra. Ε barikan bira Ala xa ε bəjəneni.

¹⁷ Ε naxan birin ligama hanma ε a fala, ε xa na birin liga Marigi Yesu xinli ε yi barikan bira Fafe Ala xa a barakani.

Denbaya sariyana

¹⁸ Naxanle, ε xuru ε xəməne ma alo a lan naxanle ma kii naxan yi Marigin yetagi.

¹⁹ Xəməne, ε naxanle xanu, ε nama naxu e ra.

²⁰ Diine, ε sətə muxune fala xuiin suxu feen birin yi, amasətə na nan nafan Marigin ma.

²¹ Diifafane, ε nama ε diine raxələ alogo e nama tunnaxələ.

²² Konyine, ε kanne fala xuiin suxu feen birin yi naxanye ε xun na dunuŋa yi. Ε nama wali e yə xənna gbansan xan yi, alogo ε xa rafan e ma, koni ε wali bəjəe fajın na Marigin binya feen na.

²³ Ε nəma fefe ligε, ε xa a liga ε bəjənen birin na alo ε a ligama Marigin xa kii naxan yi koni muxune mi a ra.

²⁴ Bayo ε a kolon, fa fala ε ε saranna sətəma nən Marigin yii, a keen naxan namaraxi a yamaan xa. Ε kanna nan Alaa Muxu Sugandixin na ε walin naxan xa.

²⁵ Naxan na wali tinxitareyani, a tinxitareyaan saranna sətəma nən, bayo Ala mi muxune rafisama e bode xa.

4

¹ Konyi kanne, feen naxan lan, naxan tinxin, ε xa na liga ε konyine xa. Ε a kolon fa fala ε fan kanna ariyanna yi.

Maxadine

² Ε xa lu Ala maxandε waxatin birin, ε yi lu ε yee ra yi, ε barikan bira a xa.

³ Ε mən xa Ala maxandi nxu xa. Nanara, Ala xa nxə falan nasənəya alogo n xa nə Alaa Muxu Sugandixina wundo feen nalideni, n kasoon na naxan ma fe ra.

⁴ Ε xa a mafan, n xa a fala a fixən na alo n lan kii naxan yi.

⁵ Ε sigan ti xaxilimayani dənkəleyatarene mabinni, ε fərə fen waxatine ma.

⁶ Ε falan xa findi hinan fala kəndən nan na. Ε xa a kolon ε muxun birin yabima a fajin na kii naxan yi.

Xəntən dənxəne

⁷ Nxu rafan ngaxakedenna Tikiko nan n ma feen birin fale ε xa. Marigina walike təgəndiyaxin na a ra naxan walima Marigin xa alo n tan.

⁸ N na a rasigama ε ma alogo ε xa nxu kiin kolon, a yi ε ralimaniya.

⁹ En nafan ngaxakedenna, təgəndiya muxuna,
Onesimo sigama a fəxə ra. Ə muxuna nde na a ra.
Feen naxan danguxi be yi, e na birin yəbama ε xa
nən.

¹⁰ N kasorasa bodena Arisitaraki ε xəntənma
e nun Maraka, Baranabasi dunbode. Ə bata yi
yamarine mə naxan ma fe ra, xa a fa ε konni, ε xa
a rasənə ki fajı.

¹¹ Yisa, naxan xili sa Yusutu, na fan ε xəntənma.
Yahudiyane tagi ne nan tun walima n xən ma
Alaa Mangayana fe ra, ne nan findixi n niini fan
muxune ra.

¹² Epafirasi, ε muxuna nde ε xəntən Yesu a wa-
likəna, Alaa Muxu Sugandixina. A yəngən soma ε
xa Ala maxandini waxatin birin, alogo ε xa dəfe, ε
yi ε yixədəxə, ε kamali Ala sagoon birin yi.

¹³ N na seren bama a xa, a tərəxi ε fe ra ki fajı e
nun Layodise kaane nun Herapolisi kaane.

¹⁴ En nafan muxuna, Luka dandan tiina, e nun
Demasi ε xəntən.

¹⁵ Ə ngaxakedenne xəntən nxu xa naxanye Lay-
odise yi, e nun Nimifa nun dənkəleya yamaan
naxan malanna tima a banxini.

¹⁶ Ə na kədini ito xaran ε konni, ε a ligə a xa xaran
Layodise kaane dənkəleya yamaan xa. Naxan fan
kelima Layodise yi, ε na fan xaran.

¹⁷ Ə xa a fala Arikipe xa, ε naxa, “I wanla naxan
sətəxi Marigin na, a ligə i yeren ma, i yi a raka-
mali.”

¹⁸ N tan Pəli nan xəntən dənxəni ito səbəxi n yiin
na: Ə nama ʃinan n ma kasorasaan xən ma.

Ala hinanna xa lu ε xən.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012**

**Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unporteddisponible en ligne**

**<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**

copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

© 2012 Traducteurs Pionniers de la Bible

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 10 Jul 2025
47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78